

Parte do escenario educativo galego

NEG é, con todas as súas limitacións, unha historia de traballo e compromiso que compón un valioso tecido feito de coñecemento pedagóxico, de vontade de transformación social e tamén da utopía precisa para abrir horizontes sociais. Aspectos concretos e de pormenor sobre o anterior poden ser vistos a través:

- da riqueza informativa que se contén na web de NEG,
- da consulta á serie de *Boletíns Internos* editados e impresos,
- da *Revista Galega de Educación* que vai cara aos 86 números editados,
- do libro-resume editado con ocasión dos 25 anos da Asociación, ou a través das múltiples informacións presentes nas redes sociais.

Foi acontecendo en escenarios contraditorios; entre esperanzas relativas suscitadas por algunhas reformas sociais, incluídas as educativas, con algunhas conquistas sociais que apreciamos. Mais tamén entre frustracións, ante comportamentos políticos e administrativos contrarios, acentuados cara a posicións neo-conservadoras e neoliberais; ante o control continuado da Xunta de Galicia por parte de gobernos conservadores; ante as incertezas que deseguido apreixan o proceso de galeguización mentres se estende o clima desgaleguizador; ou ante as propias debilidades que con frecuencia bloquean os posibles avances.

Desde os finais do século XX foise reducindo de facto e de fondo a capacidade de autonomía pedagóxica (curricular e organizativa) no sis-

tema educativo público (que debería ser o eixe dos procesos educativos institucionais), mentres se incrementou o poder decisorio dos sectores sociais favorables á privatización da educación; estendeuse o discurso da "calidade" como xerarquización de excelencias e de fortunas nunha sociedade na que se intensificaron os desequilibrios; as políticas públicas son contrarrestadas e deslexitimadas por poderosas correntes económicas e de opinión publicada favorables á globalización neoliberal, co seu culto á tecnocracia, á eficiencia económica, á concepción a-histórica da realidade e do coñecemento, á manipulación emocional e o relativismo axiolóxico, á homoxeneización cultural, á hiper-estimulación audiovisual, á fragmentación social insolidaria, ou ao discurso clientelar, en contradición cos ideais da cidadanía democrática e da reforma social.

Neste tempo, tamén outras instancias organizativas similares á nosa existentes noutras Comunidades do Estado español ou en Estados do noso arredor (singularmente Francia, Portugal e Italia) veñen pasando por vicisitudes parecidas. Falamos de Movements de Renovación Pedagóxica —ás veces algo máis sólidos (quizais debido aos seus contextos específicos), aínda que frecuentemente máis débiles— que canda nós veñen compondo espazos e instrumentos de transformación educativa.

Convén sinalar que a loita contra os procesos de involución pedagóxica desenvolvidos nos últimos anos foi enfrontada en Galicia polas organizacións do ámbito educativo (mrp, sindicatos, anpas, organizacións estudantís etc.) baixo o signo da división, como o chegou a mostrar a existencia de dúas Plataformas na defensa do ensino público. División que acontece no ámbito da acción normalizadora, en parte debido á problemática que ocasiona a cuestión da normativización lingüística, a súa volta relacionada cos debates sobre o futuro da lingua galega. Neste ámbito tamén hai que anotar a desaparición dunha estrutura de carácter profesional importante, como foi a Coordinadora das Equipas de Normalización Lingüística, sen que, de momento, se formulasen alternativas para suplir este baleiro. A dureza destes tempos evidenciou a febleza das estratexias —se cadra excesivamente defensivas e pouco proactivas— nas que adoitamos parapetarnos na defensa de postulados non sempre ben explicados á comunidade educativa e a sociedade en xeral.

No presente, Nova Escola Galega é, infelizmente en moitas ocasións, a única instancia en Galicia que no marco do progresismo social e desde a perspectiva global da educación (e fóra do territorio político-sindical) constrúe con certa regularidade posicións documentais e de orientación,

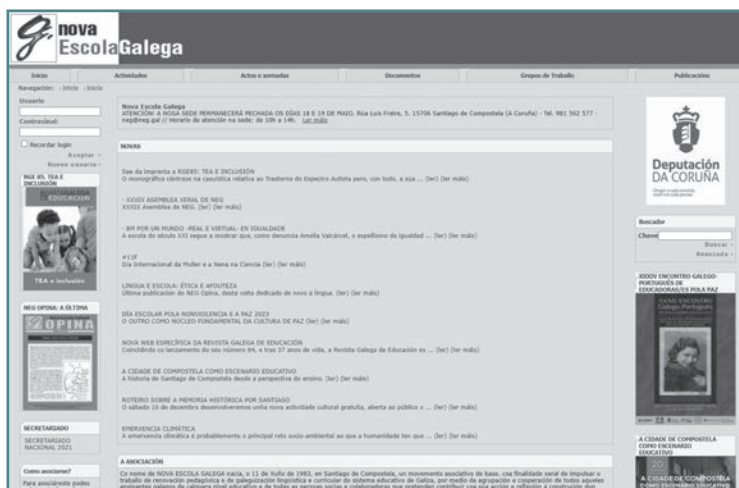
arredor de asuntos que importan a todos en relación coa política educativa. Isto é por si só xa un valor, a miúdo non apreciado, a pesar da conveniencia deste exercicio de reflexión colectiva na procura de definir orientacións. Valor e presenza que deberá afianzarse, porque NEG acentúa aquilo que lle dá identidade e funcionalidade: marcar o que é desexable con valor de conduta pedagóxica. Falamos dun campo de acción no que habitualmente gardan silencio outras plataformas e asociacións docentes centradas en aspectos sectoriais do desenvolvemento educativo.

O panorama internacional de desenvolvemento educativo destas catro décadas da nosa presenza é dun intenso dinamismo. Éo no ámbito das políticas educativas que se promoven a modo de Recomendacións desde instancias de alcance mundial como a UNESCO, coas súas Conferencias Internacionais de Educación e a suma de diversos organismos ligados a ela con misións especializadas; éo desde outras instancias como son a OCDE, o PNUD e o Banco Mundial. En todos estes espazos e nas recomendacións que indican/inspiran constan visións sobre o presente e o futuro da Terra e da Humanidade, que con frecuencia mostran concordancias, pero que tamén incorporan loitas e debates ideolóxicos, situados entre o conservadorismo, o neoliberalismo e as orientacións socialistas na súa gama de manifestacións.

Ese panorama internacional é moi importante no ámbito da investigación pedagóxica, cunha ampla diversidade de paradigmas, de programas e de tónica de investigación. Percorrido, igualmente, nas súas diversas escalas por debates, referentes ideolóxicos e valores, con interrogantes e algunhas respostas, que testemuñan conflitos entre visións sociais e humanas.

Prácticas políticas e prácticas de investigación que foron xerando 'cosmovisións educativas e marcos pedagóxicos' que inciden sobre as concretas realidades formativas. Nova Escola Galega pertence máis ben a este espazo de concreción, respondendo en mellor medida ao paradigma da "educación crítica" e ao "socio-construtivismo".

Neste tempo fomos reunindo unha experiencia de vida e memoria que en boa parte está recollida nas memorias que anualmente fomos aprobando nas correspondentes asembleas. Un patrimonio que consideramos que deba actualizarse e renovarse co concurso do esforzo de novos activos educativos, persoas, grupos e/ou entidades que pretendan obxectivos semellantes aos que inspiraron e son a razón de ser do noso traballo pedagóxico.

Páxina web de Nova Escola Galega (neg.gal).

Páxina web da Revista Galega de Educación (rge.gal).

Consello de Redacción da Revista Galega de Educación.